

[Jørgen Peder Hansen.]

miske styrke og indflydelse. Samtidig er det en kendsgerning, at der er sket strategiske ændringer i forholdet mellem supermagterne, sådan at USAs årelange overlegenhed ikke længere er så udtalt, som den har været tidligere, og at den europæiske forhandlingsudvikling ligesom peger på nye muligheder, og i denne situation foreslår USA også overvejelser og drøftelser om det forsvarsmæssige forhold til Europa.

Efter at have gennemlæst Kissingers tale må jeg være enig med ministeren i, at der ikke sigtes på ændringer i NATO-pagten, at man ikke sigter på ændringer med hensyn til hverken medlemskredsen eller det geografiske område. Det er væsentligt at få fastslået dette, for hvis det skulle være tilfældet, må der følge en klar afvisning fra vor side, akkurat som den vel også vil komme fra anden side. Ministeren — og det er med tilfredshed, jeg konstaterer det — har også meget klart givet udtryk for disse synspunkter her i dag. Ministeren har også indgående redegjort for talens indhold. Der er altså tale om både økonomiske og forsvarsmæssige overvejelser, og det kunne se ud, som om USA ønsker begge disse områder klaret på én gang, næsten som ved et snuptag og mellem ligestillede, som det siges, statsledere.

Jeg vil gerne understrege, at vi i socialdemokratiet er af den anskuelse, at vi skal og bør modtage det amerikanske udspil positivt, at vi bør tage os tid til grundige overvejelser af de problemer, der knytter sig til talen, men det er lige så klart for os, at disse problemer ikke kan løses ved at blive sammenkogt i den samme gryde. De militære problemer må nu engang drøftes i NATO og de økonomiske præcis dér, hvor de hører hjemme. Det var jo også ministerens synspunkt.

Ligeledes er vi af den opfattelse, at der ikke kan blive tale om at etablere en umådelig stor vestlig økonomisk blok under lederskab af en enkelt magt, måske endda en enkelt supermagt. Den vækst og den styrke, der kan ligge i vesteuropæisk økonomi, berettiger os til forhandlinger under absolut lige vilkår og til løsninger, som har denne kendsgerning som forudsætning. Vi lægger også stærk vægt på åbenhed over for østlandene og over for den tredje verden. Det blev

understreget af ministeren; også jeg vil gerne understrege betydningen heraf. De tendenser, der måske af og til kan opstå til ligesom at være sig selv nok, at lade de selvforstærkende kræfter virke inden for eget område til skade for udenforliggende områder, er noget, vi fra en socialdemokratisk synsvinkel ikke kan lægge ryg til, ikke vil lægge ryg til. Vi vil en udvikling, der er åben over for den ganske verden; så vidt det overhovedet kan lade sig gøre må vi simpelt hen sætte ind på disse områder, og det skal man vide i denne situation.

Jeg tror, vi vil blive bedre i stand til at bedømme også dette udspil fra USAs side, når ministeren har haft sine rejser til London og til Bonn, har talt med sine kolleger dér, har haft mulighed for at drøfte problemerne med udenrigsminister Rogers, som jo kommer hertil i juni måned. Det nærmeste, vi måske kan nå frem til af opklaringsarbejde i denne sag, er, at udenrigsøkonomiministeren om meget kort tid rejser til USA. Det må være en naturlig ting for udenrigsøkonomiministeren også at søge en hel del af disse problemer blotlagt; vi vil kunne få snarlige informationer herom.

Der er tid nok, sådan at forstå, at Nixon jo har planlagt en rejse til lidt mere sydlige europæiske himmelstrøg her i slutningen af året, og man regner først med på det tidspunkt at nå frem til egentlige realitetsforhandlinger.

Jeg vil gerne sige noget om FN og supermagterne — for at forkorte det lidt. Jeg synes først, jeg vil have lov til at takke ministeren for den beretning, vi har fået om FN's sidste generalforsamling. Det er jo sådan, at der er visse personer, som rejser land og rige omkring i øjeblikket, og som giver det indtryk, at dansk udenrigstjeneste alene er noget, der har med laksko at gøre, det er noget, man godt kan afskaffe, det er noget med cocktailparties og sådan nogle unødvendige ting. Det siges, og der er vel også dem, der ligesom labber det temmelig villigt i sig, men det må nu få lov at være. Hvis man har haft mulighed for at være i FN blot for en kortere tid, må man nødvendigvis erkende, at vi har en udenrigstjeneste, som tæller medarbejdere, der virkelig kan deres stof, og som gør sig gældende i FN på en måde, som gør det muligt, at vi kan vise en dansk profil i international politik, som der